

GS-079

II Semester B.A./B.Sc./B.Sc. (FAD) Examination, May/June 2019

LANGUAGE SANSKRIT - II BHOJA PRABANDHA, GRAMMAR & TRANSLATION

(CBCS) (F+R) (2014-15 & Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Answer in Sanskrit or Kannada or English.
(2) Answer Question Nos. I & VI in Sanskrit only.

- I. समुचिनम् उत्तरं लिखत। 10x1=10
 ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.
 Choose the **correct** answer.
1. भोजप्रबन्धस्य कर्ता कः ?
 (अ) भासः. (आ) काळिदासः (इ) श्रीहर्षः (ई) बल्लाळसेनः
 2. हितोपदेशे कति तन्त्राणि सन्ति ?
 (अ) दश (आ) अष्ट (इ) त्रीणि (ई) चत्वारि
 3. बृहत्कथा केन विरचितम् ?
 (अ) भासः (आ) सुबन्धुः (इ) गुणादयः (ई) क्षेमेन्द्रः
 4. भोजस्य पिता कः ?
 (अ) मुञ्जः (आ) सिन्धुलः (इ) बुद्धिसागरः (ई) ज्ञानसागरः
 5. कल्पलता का ?
 (अ) धनम् (आ) धर्मः (इ) विद्या (ई) पुष्पलता
 6. जयन्तः कस्य पुत्रः ?
 (अ) वत्सराजस्य (आ) मुञ्जस्य (इ) सिन्धुलस्य (ई) रामस्य
 7. दशास्यन्तकः कः ?
 (अ) कृष्णः (आ) शिवः (इ) षण्मुखः (ई) रामः
 8. लोभाविष्टो नरो कं हन्ति ?
 (अ) पशुं (आ) राक्षसं (इ) शिशुं (ई) स्वामिनं
 9. कः निधनेऽपि अनुयाति ?
 (अ) धनम् (आ) गृहम् (इ) धर्मः (ई) मोक्षः
 10. बुद्धिसागरः कः ?
 (अ) महाराजः (आ) सेनापतिः (इ) मुख्यामात्यः (ई) अङ्गरक्षकः

P.T.O.

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत।

2x10=20

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer **any two** of the following.

1. भोजस्य राज्यप्राप्तिं वर्णयत।
ಭೋಜನ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.
Describe about Bhoja's Rajyaprapiti.
2. भोजराजस्य कविजनप्रियत्वं समर्थयत।
ಭೋಜರಾಜನು ಕವಿಜನಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದನು ? ವಿವರಿಸಿ.
Describe Bhoja's Affection towards Poets.
3. संस्कृतकथासाहित्यम् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।
ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.
Write an essay on Sanskrit Katha Sahityam.

III. गद्यभागस्य कन्नड / आङ्ग्लभाषायां वा अनुवादं कुरुत।

1x12=12

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate into Kannada or English.

ततश्चैवं विचिन्तयन्नभुक्त एव दिनस्य तृतीये यामे एक एव मन्त्रयित्वा वङ्गदेशाधीश्वरस्य महाबलस्य वत्सराजस्याकारणाय स्वमङ्गरक्षकं प्राहिणोत्। स चाङ्गरक्षको वत्सराजमुपेत्य प्राह- 'राजा त्वामाकरयति इति। ततः स रथमारूढ्य परिवारेण परिवृतः समागतो रथादवतीर्य राजानमवलोक्य प्रणिपत्योपविष्टः।

ಅಥವಾ/ಅಥವಾ/OR

ತತಃ ಪ್ರದೀಪ್ತೇ ವೈಶ್ವಾನರೇ ಸಮುದ್ಭೂತಭೂಮಸ್ತೋಮೇನೈವಮಲೀಮಸೇ ನಭಸಿ ಪಾಪತ್ರಾಸಾದಿವ ಪಶ್ಚಿಮಪಯೋತಿಥೌ ಮಗ್ನೇ ಮಾರ್ತಂಡಮಂಡಲೇ ಮಹಾಮಾಯಾಭವನಮಾಸಾಘ್ರಾಹ ಭೋಜ ವತ್ಸರಾಜಃ - ಕುಮಾರ, ಭೃತ್ಯಾನಾಂ ದೈವತ, ಜ್ಯೋತಿಃ - ಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದೇನ ಕೇನಚಿದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇನ ತವ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಾವುದೀರಿತಾಯಾಂ ರಾಜಾ ಭವದ್ವಧೋ ವ್ಯಾದಿಷ್ಟಃ ಇತಿ।

IV. द्वयोः ससन्दर्भं विवृणुत।

2x2½=5

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate **any two** sentences.

1. देव, लोकोऽयं मां सर्वज्ञं वक्ति।
2. भोजस्य भाग्यदेयं वक्तुं विरञ्चिरपि नालम्।
3. सर्वः कालवशेन नश्यति।
4. अप्रियस्य च पथ्यस्य वक्ता श्रोता च दुर्लभः।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत।

2x4=8

ಎರಡಕ್ಕೂ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two**.

1. मुञ्जः।
2. वत्सराजः।
3. पञ्चतन्त्रम्।
4. काळिदासः।

VI. संस्कृतभाषायाम् उत्तरं लिखत।

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Answer in Sanskrit.

(अ) पञ्चानां विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत।

5x1=5

1. महाराजः।	2. पीताम्बरः।
3. अभावः।	4. रामलक्ष्मणौ।
5. उपवनम्।	6. यथामतिः।

(आ) द्वयोः प्रयोगं परिवर्तयत।

2x2½=5

1. रामः भोजनं करोति।
2. तेन ग्रामः गम्यते।
3. पुष्पाणि विकसन्ति।

VII. कन्नड / आङ्ग्लभाषायां वा अनुवदत।

1x5=5

ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate into Kannada or English.

ध्रुवः उत्तानपादस्य पुत्रः। तस्य मातुः नाम सुनीति इति। राज्ञः प्रियपत्नी सुरुचिः। एकदा ध्रुवः पितुः उत्सङ्गे उपवेष्टुं पितुः समीपं गतवान्। तदा सुरुचेः मात्सर्यं जाता। तदा ध्रुवः स्वमातरम् अवदत् - “विष्णुं पूजयित्वा ध्रुवं स्थानं सम्पादयिष्यामि” इति। नारदमहर्षेः उपदेशं अनुसृत्य ध्रुवं स्थानं प्राप्नोति।